

Češi zchudli nejvíce ze všech vyspělých zemí. „Přistoupili na brutální pokles příjmů“

- CZ24 News | 18. října 2023

ČESKO: Chudneme už skoro dva roky v kuse a zchudli jsme nejvíce ze všech zemí vyspělých států OECD. Tato tvrzení platí, pokud sledujeme propad reálných mezd. Ten nás vrátil o více než pět let zpět. Češi tedy reálně vydělávají jako v roce 2017, přitom zboží i služby vlivem inflace někdy i několikanásobně zdražily. Nezaměstnanost máme však pořád jednu z nejnižších, nejen odbory proto obhajují tlak na růst mezd.

Průměrná měsíční hrubá mzda ve druhém čtvrtletí stoupla na 43 193 korun a v porovnání se stejným obdobím loňského roku nominálně vzrostla o 7,7 procenta. Po započtení vysoké inflace ale reálná mzda ve druhém čtvrtletí klesla o 3,1 procenta. Nominální vyjádření zde představuje to, kolik peněz lidé obdrží ve své výplatě. Reálná hodnota je však více vypovídající, protože vyjadřuje, co si za tyto peníze mohou koupit. Pokud je tedy vysoká inflace, nominální růst mezd neznačí, že lidem roste jejich životní úroveň.

Reálná mzda klesá už sedm čtvrtletí v kuse, což je nejdéle v historii samostatné republiky. Proto se velmi kupní síla českých domácností vrací do předchozích let. „Reálná průměrná mzda českých zaměstnanců se aktuálně nachází jen mírně nad úrovní prvního kvartálu roku 2017, a jejich kupní síla se tak vrátila v čase o téměř šest let nazpět,“ uvedl pro deník Echo24 analytik Vít Hradil.

Velká část firem už v pololetí hlásila vysoké zisky plynoucí z citelně vyšších marží, které už jim stačily pokrýt vzrostlé náklady. Spotřebitelé firmám vysoké marže tolerují a zvykli si nakupovat za vyšší ceny. A to i přesto, že vzhledem ke zmíněnému propadu reálných mezd si koupí zboží a služeb mnohem méně a ještě za něj zaplatí výrazněji více než dřív. Vzhledem k tomu, že trh práce je stále přehřátý a nezaměstnanost velmi nízká, měl by nejen podle zástupců odborů přicházet tlak na růst mezd. Téměř plná zaměstnanost a vysoká ziskovost firem silné vyjednávací pozici zaměstnanců nahrává.

„České reálné mzdy se propadly nejprudším tempem mezi zeměmi OECD, což ukazuje, že situace v tuzemsku skutečně je podivuhodná. Tím spíše právě s ohledem na nejnižší míru nezaměstnanosti v Evropské unii, což by mělo vyjednávací pozici zaměstnanců posilovat. Osobně si to vysvětluji tak, že české domácnosti byly v uplynulém roce tak vyděšeny hrozbou nedostatku energetických surovin a následného kolapsu ekonomiky, že raději přistoupily na brutální pokles reálných výdělků, než aby riskovaly ztrátu zaměstnání. Předpokládám, že nyní se situace začne obracet, zaměstnanci se více osmělí a přihlásí se o větší podíl z výkonu české ekonomiky,“ řekl redakci Echo24 hlavní ekonom společnosti Cyrrus Vít Hradil.

Podle Hradila jsou ziskové marže firem dostatečně nafouklé, aby dokázaly absorbovat vyšší mzdové požadavky bez toho, aby automaticky musely zdražovat vlastní produkci, a tím vytvářet inflační spirálu. „Nutnou podmínkou ovšem zároveň je to, aby i spotřebitelé přestali tolerovat nekonečné zdražování nad rámec objektivního růstu nákladů. Jelikož inflační mánie ve společnosti již polevuje a Češi zchudli to té míry, že vyšší ceny již ani nejsou schopni uplatit, existuje naděje, že i v tomto směru jsme z nejhoršího venku,“ domnívá se ekonom.

Odbory ohlásily, že budou doporučovat při kolektivních vyjednáváních pro příští rok růst průměrný růst mezd v privátní sféře o osm až deset procent. To odmítá šéf Hospodářské komory Zdeněk Zajíček, který argumentuje chybným hospodářským růstem. „Pokud nebude v Česku hospodářský

růst, těžko lze mluvit o navyšování platů, byť je to bolestné," uvedl.

Další vývoj reálných mezd bude záviset na výši inflace. Česká národní banka v letní prognóze uvedla, že příští rok očekává inflaci 2,1 procenta. Ministerstvo financí předpokládá v roce 2024 inflaci 2,8 procenta a OECD 3,5 procenta. Nejpesimističtější je prognóza Mezinárodního měnového fondu, který inflaci předpokládá na úrovni 5,8 procenta.

[ZDROJ](#)